

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 8. marca 1900.

Štev. 10.

Državni zbor.

Dne 26. febr. se je najprej nadaljeval razgovor o vojaških novicah. Češki poslanec Horica je stvarno in dobro opisoval razmere v armadi in zahteval, naj se vojna uprava tudi ozira na tok časa. Govoril je tudi o „zde“-vprašanju in prav dobro dokazal, da tisti, ki se brez zlobnega namena na kontrolnem shodu oglašajo s „tukaj“ ali „zde“, nikakor ne krši vojaškega reda. — Nato sta govorila glavna govornika: dalmatinski poslanec Biankini (proti) in Poljak Gniwos (za).

Nato se je nadaljevala debata o nujnih predlogih glede premogarskega štrajka. Govorilo je sedem poslancev. Ministerski predsednik Koerber pa je nekako preklical izjavo poljedelskega ministra Giovanellija, ki je bila v zadnji seji napravila toliko hrupa. Rekel je, da hoče vlada vse storiti, da za obe stranki povoljno reši premogarsko stavko. — Posl. Wolf je podregal ministerstvo zavoljo tega, da avstrijsko-ogerska vlada dovoljuje Angležem nakupovati konje za vojno v južno Afriko, kar je res sramotno.

Vlada je predložila proračun za skupne potrebe za l. 1900. Te potrebe znašajo skupaj 337 milijonov, 347 tisoč in 501 krono. Avstrija mora plačati 253 milijonov 49 tisoč in 914 kron, — torej številke kažejo, kako — pravično so razdeljeni ti stroški!

V seji **dne 28. febr.** se je končal razgovor o premogarskem štrajku. Razni govorniki so pojasnovali razmere delavcev, jako nespretno pa je govoril liberalni posl. dr. Demel za bogate posestnike rudnikov. Socijalni demokratje so si moža dobro privoščili in ga med govorom motili z raznimi, dobro oslojenimi medklici. — Vsi nujni predlogi so se enoglasno odkazali socijalno-političnemu odseku, ki ima o njih poročati do 12. marca. Da bi le to posvetovanje tudi rodilo kaj dobrih uspehov.

Posl. dr. Gregorec in tovariši so pravosodnega ministra interpelirali zaradi čudnega imenovanja sodnijskih uradnikov na Slovenskem. V interpelaciji dokazujejo, kako se slovenskim uradnikom zapirajo višja mesta, in kako iščejo za taka mesta le nemških uradnikov, in če mogoče, nemško-nacionalnih agitatorjev. To kaže imenovanje dr. Rotschedla za Velikovec, dr. Glasa za Ptuj, Wurmserja za Celje itd. — Dr. Krek je vložil

interpelaciji, naj se uredé delavske razmere gozdnih delavcev v državnih gozdih in razmere diurnistov.

Dne 1. marca se je pričel razgovor o vladni izjavi, kakor jo je razpravljala ministerski predsednik Koerber v prvi seji. K razpravi je oglašanih nad 50 govornikov. Nemški liberalci dr. Grabmayer je tožil, da je ustava, kakor so jo ustvarili nemški liberalci, v nevarnosti, da drž. zbor nič ne dela, a pozabil je povedati, da so to zakrivali ravno njegovi somišljeniki. — Dr. Plaček je zastopal češko stališče in naznanjal nadaljno obstrukcijo. — V nemško-nacionalnem smislu sta govorila še Pergelt in Prade, vit. Wassilko pa je obširno opisoval žalostne razmere v Bukovini, kjer rumunski mogočnejši zatirajo rusinsko večino prebivalstva.

Dne 2. marca je najprej govoril Wolf ter mihal na desno in levo. On hoče, da mora nemščina na vsak način postati državni jezik. — Dr. Stransky je dobro zastopal stališče Čehov in levičarjem za spravo. — Slovenec dr. Gregorec je kazal, kako sovražno nam je uradništvo in rekel, da v vladni izjavi pogrša, kako hoče varovati narodne manjšine na Koroškem, Štajerskem itd. Govornik pojasnjuje naše narodne zahteve zlasti glede šol. — Ministerski predsednik Koerber zagovarja vlado.

V seji **dne 3. marca** se je končal razgovor o vladnem programu. Govorili so štirje govorniki. — Prihodnja seja je dne 7. marca. Ta dan se ima voliti prvi podpredsednik na mesto Pientaka, ki je postal minister. Levica hoče na to mesto spraviti posl. Pradeja, kateremu pa se upira velik del desnice, zlasti Jugoslovani, ki zahtevajo, da naj so i Slovani zastopani v predsedništvu.

Dopisi.

Iz Beljaka. (Nekdaj in sedaj.) Po naključju prišel sem pretečeno jesen v beljaško šolsko knjižnico. Učitelj G. je ravno pregledoval in urejeval knjige. Naenkrat pa poskoči, kakor bi ga bil gad pičil in mi ves presenečen pokaže slovenski knjigi: „Blaže in Nežica“ in „Mali računar“. „Kako pa ste te pošasti semkaj prišli? V ogenj ž njima!“ zakričal je ves besen. Komaj sem ju

rešil v žep. Potem pa sem mu pojasnil, da so pred tridesetimi leti na beljaški ljudski šoli bili nastavljeni slovenski učitelji, kateri so tudi slovensko poučevali, in da ste omenjeni knjigi gotovo iz one dobe. — Z radostnim srcem se še spominjam lepega izleta, katerega nam je priredil g. nadučitelj A. Bihler, — poznejši c. k. nadzornik za okraje Rožek, Podkloster in Trbiž — v Marijo na Zilji. Župnikoval je tam veliki prijatelj in dobronik učiteljev in dijakov, vč. g. Lovro Serajnik, sedanji prost v Tinjah. Na dvoru pred župniščem postavil nas je g. nadučitelj v vrste in zapeli smo: „En hribček bom kupil, bom trte sadil“ itd. Pri besedah: „Še sam ga bom pil!“, zamahnili smo z roko. To se je č. g. župniku in njegovej ljubeznivej, do brotlljivej in blagej sestri Urši tako dopadlo, da sta nas povabila v župnišče in nas obilo pogostila s svinjenino in kavo. S hvaležnim srcem poslovi smo se od blagih dobronikov in veselo korakali v Beljak. — Seveda so bili to časi, ko še nismo imeli Bismarkovcev, Wolfovcev, Südmarkovcev in drugih nepotrebnih „hajlovcev“. V prejšnjih časih so Beljačani svoje sinove radi pošiljali v Ljubljano v šolo, da bi se tam naučili lepe slovenščine; kajti dobro so vedeli, da jo bodo rabili njih otroci pri kupčiji s Slovenci. Sedaj pa vse na nemško škili in Slovenci se ne poslužujejo v prodajalnicah in pri kupčiji izključljivo slovenskega jezika, zategadelj se pa tudi trgovci ne marajo učiti slovenščine. Da, nekateri so celo od katoliške vere odstopili in nas sedaj kot katoličane in Slovence strastno sovražijo, in vendar pohlevni Slovenci še vedno pri njih kupujejo in jim denar nosijo!! Naši nemški Slovenci, kakor se radi imenujejo, so res čudni ljudje; napravi jim na glavo, pa je vse dobro, da le ž njimi v nemški rog tuliš. Oni so že tako zaslepljeni in topi, da celo verujejo, da jih Nemci redé, in da se Nemcem krivica godi, ako na svojej rodnej zemlji slovensko govorijo. Zategadelj jih pa tudi pristni Nemci ne spoštujejo in jih imajo za zelo neumne in breznačajne. Ali mar nimajo prav?

Iz Pliberka. (S mrt.) V zadnjem času je smrt pokosila v pliberški fari večje število ljudi. Malone vsak dan imamo kak pogreb. Med umrlimi iz mesta je bila gospa Terezija Messiner, ki je dne 20. febr. ob ednajstih dopoldne preminila in dne 22. febr. ob štirih popoldan slovesno bila pokopana. — Nagloma je smrt požela dne

PODLISTEK.

Gospodov dan.

(Spisal Fr. Valoušek. — Poslovenil Svečan.)

Bila je nedelja, — Gospodov dan . . . Stražnik parnega kotla Razgon je korakal počasi v tovarno. Na jasnem nebu se je smejalo jutranje solnce. Nad daljnimi gozdi so se proti nebu vzdigovale bele megle kakor krasne srebrne zavese. Drevesa so stala na vrtilih tiho v krasoti rdečih cvetov. Na cvetovih so blestéle rosne kaplje . . . Vse je dišalo in se veselilo! Tihi mir in nekaj velikega in svetega je vladalo nad krajem kakor sveti dih božji.

Bila je nedelja, — Gospodov dan!

Stražnik kotla je korakal v tovarno s sklonjeno glavo. Jasno solnce, čisto nebo, sveži zrak, prijeten duh cvetja in biserni lesket rosnih kapljic — vse, vse mu je naznanjalo: danes je nedelja, Gospodov dan, dan počitka in oddiha! A temni oblak črnega dima, ki se je valil iz tovarniškega dimnika, zamolklo bučenje strojev in čmerni obrazi delavcev, ki so se počasi vleкли v tovarno, napolnjevali so njegovo srce — z grenko žalostjo.

„Dobrotljivi Bog!“ zaihtel je: „Kako radostno se danes vse probuja in svetega dne, počitka in miru veseli — in jaz . . .!“

Ni izgovoril. Stisnil je pest in zablislil z očmi ter pogledal jezno na črni oblak dima, valečega se iz tovarniškega dimnika. — Veselil se je

nedelje, žene, otrok: ali gorje! — vse nade so mu potrite s kratkim, neusmiljenim ukazom: „Delaj!“

Sklonil je še nižje glavo in vstopil v tovarno. Kakšen velikanski razloček — tam in tú! Zunaj pokoj in mir, tukaj hrup in šum; zunaj svetloba in bliščoba, tukaj par in dim; zunaj vse snažno in jasno, tukaj žalostno in otožno . . .

Razgon je sklonil še nižje glavo in korakal na svoje mesto. Ko je videl kotel pred seboj, slišal znano sikanje para in bučanje jermenov in čutil navaden duh para in olja, se je malo potolažil. Kakor črna zvezana pošast je ležal pred njim in težko oddihoval velikanski parni kotel. Razgon je čutil na obrazu njegovo vročo sapo. Opazoval je nekaj časa napetost in silo para, mirno je pregledal velika vretena koles in položil roko na kotel, da bi se prepričal, ali njegovi boki niso čez mero razbeljeni.

Bil je zadovoljen . . .

V tem obstane in posluša. Zamolkli glas zvonov iz bližnje cerkve se je slišal v tovarno. Razgon ga je slišal tisočkrat, a nikoli ga ni tako ganil kakor danes. Zvonovi so danes doneli tako resnobno in veličastno! Vsak udarec kovinskega srca zvonov se je mrzlo dotaknil njegovega srca.

„Gospodov dan! Gospodov dan!“ klicali so zvonovi resnobno in strogo.

„Delaj, delaj!“ bučala so kolesa in sikala par kakor v zasmeh.

Razgon zatrepeče in pogleda v okna. Skozi umazane šipe so prodirali žarki jutranjega solnca ter padali na njegov blede obraz. Čudne misli so mu polnile glavo in srce. Bile so tako žalostne in britke! . . .

Zvonovi so obmolknili, a Razgon vendar ni imel miru. S celo svojo dušo si je želel proč, proč . . .

Človek je — in ne sme za to marati, dušo ima — in ne sme na to misliti. „Delaj, delaj, — brez oddiha in počitka kakor mrtev stroj!“ ukazujejo mu tam, kjer Bog govori drugače. Rad dela in zadovoljen bi bil, ko bi le v nedeljo, na Gospodov dan, mogel si oddahniti in mogel s celim srcem občutiti, da je tudi človek in člen družine, čiji oče je Bog. — Ali ne sme! Kakor je delal včeraj, tako mora delati danes, jutri — zmiraj, zmiraj . . .!

Pogladil si je z roko obraz, kakor bi hotel zapoditi te čudne, otožne misli. A ni mogel. Bal se je Boga, branil se je teh mislij in hotel jih je zapoditi. Par je zasiknil, jermenji so grozilneje zabučali. Razgon priskoči, pogleda tlak in silo para, in hitro odpre zaklopko, da dá odduška napeti parni sili . . . In zopet se vglobi v misli. Misel za mislijo mu hitro leti skozi glavo, jedna črnejša od druge.

Spominja se očetovske hiše in mladih let. Kako je bil takrat srečen, ko je prišla nedelja! Vse je bilo v njihovi hišici tako snažno in ljubo! Z očetom je hitel med zvonjenjem zvonov v cerkev, bil je zadovoljen, srečen — in danes, danes? Jeza mu napolnjuje glavo in srce. In kdo je temu vzrok? Kdo zlorablja njegovo revščino in vpreza ga v delo tudi ob nedeljah? Zakaj ne sme imeti srca in ne sme misliti na svojo dušo? . . . Zakaj? Zakaj ne sme ubogati Boga, ki pravi: „Posvečuj praznik?“

Pogleda črni kotel — in strašna misel mu šine v glavo. Zatrepeče in se strese: samo da zasue roko — in z ogromnim ropotom razleti se kotel, stroji, kolesa, hiša, vse . . . vse . . .

26. febr. človeka, o katerem bi se to bil najmanj nadejal. Vse mesto Pliberk je bilo v vidnem razburjenju zato, ker njegov glavar, župan g. Jožef vitez Metnic, ni več med živimi. Bil je na veselici „pri zlatem volu“ in po enajstih se je vrnil domov, kjer mu je kmalu postalo slabo, in v pol uri, ko ga je zadela srčna kap, je ob 3/4. uri po polnoči dokončal svoje življenje. Dosegel je 58 let. Duhovnika (veleč. g. dekan ter g. mestni kaplan), ki sta bila za pol ure poklicana in sta prišla takoj, sta našla samo še mrliča. Pogreb je bil jako veličasten v sredo dne 28. februarja ob 4. uri popoldne. Prišlo je mnogo gospode od blizu in daleč. Nemško-liberalni listi zelo tožijo za pokojnikom in pravijo, da se je z njim podrl glavni steber „nemštva“ v podjurski dolini. Nagle in neprevidne smrti reši nas Gospod!

Iz Kotmarevasi. Gospod urednik! Blagovolite sporočiti „Barigeljcu“, da ga prosimo, naj vendar pogleda in malce tudi k nam v Kotmarovas, naznani nam pa naj, kedar hoče priti, da mu za vožnjo od Kanonhova do Kotmarevasi priskrbimo ladijo (tukaj imamo vsi take ladije, imenovane smrtnice, da se lahko dva izogneta na cesti), s katero se bode mogel peljati do nas, ker drugače ne spravi kosti svojega rojstva celih in nepoškodovanih k nam. Pa naj tudi Franco pripelje seboj, da mu ne bode preveč dolgčas. Tudi mu bomo ladijo oskrbeli s štirimi drogovi, da jo more porivati po naši subvencionirani občinski cesti do zgoraj imenovanega kraja. Preveč dolg čas pa mu tudi ne bode, ker bode videl izredno veliko zanimivega, n. pr. poseben red na naši slavni pošti, oziroma pri našem poštnem paši in njegovem občinskem gospodarstvu, oziroma gospodarstvu njegovih jako čislanih občinskih gg. svetovalcev. Ogleda si naj tudi našega g. H...a, ki od tukaj pridno dopisuje v „Bauernzeitung“, „Kärntner Nachrichten“ in „Kärntner Wochenblatt“ in pa naše gg. „Südmarkovce“. O teh Vam zdaj še tiho na uho povem, da je njihov ustanovni zbor meseca decembra vzela slana ali pa jug, ki je ravno tedaj tukaj bil. Shod bode pa menda spet se vršil v lepem mesecu maju. Kumovali bodo takrat seveda Košičev Pepček, vetrinjski poštar itd. No, vsakdo mora imeti svoje veselje.

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Srečna smrt.) Dne 2. t. m., v petek, popoldne je Gospodu izročila svojo dušo devica Marija Krajgar v Strpni vasi. Zbolela je za časa zadnjega sv. misijona v Šmihelu l. 1878., ter od iste dobe tekom dva in dvajset let ni več zapustila bolniške svoje postelje. Vsa zdravila in zdravniške pomoči niso kazale nobenega vspeha; božja previdnost ji je naklonila le strašno trpljenje. Dušo in telo ji je krepilo le pogosto sprejemanje sv. zakramentov, ter ji vlivalo nepopisno tolažbo in sladkost v čisto srce. Obiskajočim jo dušnim pastirjem, sosedom in znancom se je neprenehoma priporočevala v molitve za stanovitost in trpljenje ter izraževala posebno gorečo željo, zemeljsko svoje življenje dokončati na dan sv. obhajila ter v pričujočnosti duhovnika. Po dvaindvajsetletnih molitvah je ljubi Bog uslišal njeno prošnjo. Ko je duhovnik povzdignil pred njo sv. hostijo, se zabliski rajsko veselje na obrazu bolničinem in koprneče se ozrejo oči na sv. Rešnje Telo in razumljivo še izgovarja besede: „O Gospod ni-

Ustrašil se je te misli in hitro se obrnil. Ali zaman se je trudil zapoditi jo. Strašna jeza ga je gnala h kotlu. Kaj zgubi? — Revno življenje! Maščeval pa se bode nad tistimi, ki mu ne privoščijo počitka... in maščevanje je sladko, sladko!

Počasi, polagoma — se bliža zopet h kotlu. Oči se mu mrzlo sveté, roka se trese, tresejo se mu noge. Še eden korak, in samo da zasúče roko.

Vse se je sukalo z njim. Ni videl ničesar nego usodno zaklopko... Počasi je stegoval roko... že se je dotikal zaklopke s tresočimi se prsti... že...

Iz bližnje cerkve se oglašal majhen zvonček, žalostno, ganljivo. Baš v tem trenutku v cerkvi mašnik povzdiguje Boga-Odrešenika pod podobama kruha in vina, ljudstvo se pokorno uklanja — in vse molči...

Razgon se je stresel. Mraz mu je spreletel vse ude. Stegnjena roka je omahnila, padel je tudi on poleg kotla na kolena, sklonil glavo in trkal se je pobožno na prsi. Vroč solza je pritekla na njegov temni obraz in iz ust se je izvil težki vzdih.

Moj Bog, v Tebe upam — Tvoje je maščevanje in sodba! Ti bodeš enkrat sodil tiste, ki me zoper Tvojo zapoved silijo delati. Ti boš enkrat ponižal mogočne in ohole in povišal — slabe in revne. Ti si moje edino upanje! Ti, o Bog, bodeš sodil tudi tiste, ki me z bičem lakote silijo prestopati Tvoje svete zapovedi!

In v Razgonovo srce je vstopil kakor zdravilni balsam sveti mir, ki ga je deležno samo čisto in v Boga upajoče srce. Menda tako še nikoli ni občutil, kakor danes, da nedelja je v resnici dan nebeškega miru in blagoslova, da je in ostane za vselej — Gospodov dan!

sem vredna...“, — na to zavžije sv. popotnico. Zdajci se začnejo med zahvalno molitvijo oči temneti — in brez vse muke in trpljenja na telesu se povzdigne duša k svojemu Stvarniku z zadnjim vzdihljajem: „Jezus!“ — Srečna smrt!

Iz Velikoveške okolice. (Ločimo se od mestne občine!) Preteklo je že mnogo let od tega, ko se je po naši okolici govorilo, da bi se mi okoličani od mestne občine odtrgali in svojo lastno občino ustanovili. Sprožil je to misel neki vneti mož, ki pa je pozneje svoje posestvo prodal, in tako je celo gibanje zopet zaspalo. Več vzrokov govori pa za to, da bi se mi tega dela zopet lotili in se od mestne občine ločili. Plačila imamo z mestjani enaka, ne pa enakih pravic. Razmere in potrebe v mestu in na deželi so v marsičem različne, tako n. pr. mestna razsvetljava nam nič ne koristi in vendar moramo dotične stroške plačevati. Po razmerju bi mi okoličani v občinskem odboru morali od 18 odbornikov 5 ali 6 odbornikov imeti, tako imamo zdaj samo enega in to še le od zadnje volitve semkaj, poprej pa nobenega nismo imeli. V naši bodoči okoliški občini je 61 posestev in od teh 43 posestnikov na svojem posestvu stanuje, ostali pa stanujejo v mestu ali v drugih občinah. Razun tega pa ima tudi še mnogo mestjanov nekaj parcel v naši okolici, tako da bi pri občinskih volitvah tudi imeli v naši občini volilno pravico. Zavoljo tega, okoličani, odtrgajmo se od mesta; nič ne bo se nam slabeje godilo, kakor dozdaj, in bomo vsaj sami vodili svojo občino! Okoliški kmet.

Novičar.

Na Koroškem.

(Vizitacije in birma.) Milost. g. knezoškof bode letos obiskal sledeče fare in deli zakrament sv. birme: Meseca aprila (6 far): 21. Hodiše; 24. Šmartin ob Celovcu (samo vizitacija); 26. St. Jurij nad Celovcem; 28. Rožek; 29. Podgorjani; 30. Podljubelj. Meseca maja (17 far): 5. Kraig; 6. Strasburg; 7. Stari Trg; 8. Sirnica; 9. Zedlitzdorf; 10. Himelberg; 12. St. Lenart pri sedmih studencih; 13. Naborjet; 14. Trbiž; 15. Ziljska Bistrica; 16. Marija na Zilji; 26. Kamen; 27. Dobrlavas; 28. Šmihel pri Pliberku; 29. Možica; 30. Črneče; 31. Etendorf. Meseca junija (10 far): 9. Grabštanj; 10. Sele; 11. Šmarjeta v Rožu; 18. Tigrče; 19. Mosburg; 20. Glanhofen; 23. Visoka Bistrica; 24. Bitinje; 25. Vajče; 26. Kapla na Grobniškem polju.

(Duhovske zadeve.) Do 18. aprila je v drugič razpisana fara sv. Valburge.

(Iz uradnega lista.) Do 20. marca je razpisano učiteljsko mesto na Strmcu. Zahteva se znanje slovenščine. — V kadetni šoli za deželno brambo na Dunaju se bo jeseni prejelo okrog 150 gojencev. Več pové uradni list št. 50.

(Deželni šolski svet) je zaukazal, naj se v tistih šolah, kjer ni prostora za telovadbo, po zimi ure, namenjene za telovadbo, porabijo: na slovenskih šolah za nemščino, na utrakvističnih pa za slovenščino. (Kaj pa je na nemških šolah?) Poleti naj učenci takih šol napravljajo izlete.

(Drobiž.) Porotno zasedanje je v Celovcu od 5. do 9. marca. Pred porotnike pride 9 hudodelcev, med njimi 4 mladenči, stari 16 do 26 let, zaradi prestopkov zoper pravost. — Vlada je dala koncesijo za železnico Sinčavas-Železna Kapla.

Po drugih slovenskih deželah.

(Romanje v Rim.) Romarski vlak odide iz Ljubljane v Rim v četrtek po Veliki noči, 19. aprila. V Rim dospé v soboto zvečer. Romarji se bodo razdelili v skupine po 50 oseb, katere bodo vodili domači vodniki, ki Rim že poznajo. Pot do Rima je skupna, nazaj pa po volji, toda po določeni progii. Tudi s Koroškega se je že nekaj romarjev oglasilo. Oglase sprejema uredništvo „Slovenca“ še do 15. marca.

(Cigan Held — obešen.) Kakor smo svoječasno poročali, je ušel na smrt obsojeni cigan Held v Novem mestu vislicam s tem, da je „ociganil“ sodnijo in pouzročil drugo razpravo. Ali tudi v drugič je bil obsojen v smrt, cesar je sodbo potrdil in dne 3. marca so ga obesili v Novem mestu. Cigan je naznanilo, da ga bodo obesili, precej mirno sprejel in se pred smrtjo spravil z Bogom. Tolažil ga je prošt dr. Elbert, spovedal pa kanonik Jeriha. Held je dejal, da je v ječi vsak dan molil k Bogu ter dal naznaniti sodnikom, pričam in porotnikom, da nikogar ne sovraži. Zahteval je pred smrtjo še gosli, a rekli so mu, naj se raje spokori. Po noči je mirno spal, zjutraj sprejel sv. obhajilo. Ob pol 8. uri so ga obesili na dvorišču sodnijske hiše. Žalostno delo je izvršil dunajski novoimenovani krvnik Lang, ki je bil gotov v 85 sekundah. Pod vešali je Held jokal. Ko mu je krvnik zadrnil vrat, zaklical je Held: „Nedolžen sem!“ Cigan Held je bil

rojen na Koroškem, njegovi stariši živijo nekje pri Celovcu.

(Velik dirindaj) so imeli zadnjo nedeljo v nemškem Gradcu. Radikalci so napravili velik shod, na katerem so govorili poslanci Schönererjeve skupine. Hudo je grozel nad vsem, kar se slepo ne podá pod Schönerer-Wolfovo korobačo. Posl. Iro je med drugim rekel: „Očito se mora enkrat povedati, da Nemci v Avstriji niso za spravo, marveč za boj.“ Posl. Schönerer pa je označeval nov evangelij, da se Nemci nikakor ne morejo postavljati na isto stališče, na katerem so drugi národi: „Wir sind nicht nur Menschen, wir sind mehr, weil wir Germanen, weil wir Deutsche sind.“ — To je že vrhunec blaznosti! — Za čem ti ljudje težijo, pokazal je tudi predsednik shoda dr. A. Polzer, ki je vzkliknil: „Freideutschland vom Belt bis zur Adria, Freideutschland, einig Germania.“ — No, upajmo, da so do tega še dolga pota!

(Drobne novice.) Nemško šolo dobijo v Pekrah pri Mariboru, dasi je nepotrebna in se je več občin pritožilo zoper njo! — V Trstu je umrl vrli slovenski rodoljub, veleposestnik Ivan Šabec. — Kmetijska zadruga je pričela delovati v Vitanju. — Čehi na Dunaju vzdržujejo 7 šol, katere obiskuje 1200 otrok. Vlada za te šole ne dá niti beliča, niti jim noče dati pravice javnosti. — Po Spod. Štajerskem se je začelo gibanje, da se ustanovi v Ptuj slovenska gimnazija.

Iz slovanskega sveta.

Slovaško. Dne 5. januarja je obsodilo madjarsko porotno sodišče v Banski Bistrici 25 Slovakov v ječo — a zakaj? Zató, ker so slovesno sprejeli obsojenega urednika slovaških „Národnih Novin“ A. Pietra na železnični postaji v turčanskem sv. Martinu. A. Pietro je bil obsojen od budimpeštanskega porotnega sodišča zavolj nekih člankov, katerih niti pisal ni. Martinski župan je v sprejemu obsojenega urednika videl ščuvanje, in je ovadil 32 odličnih slovaških národnjakov, med njimi tri gospodičine. Ovadba je bila strankarska in površna; ovadil je nekatere, kateri se sprejema niti udeležili niso. Pri sodniji je bil prvi zaslišan Mat. Dula. „Mi a neve?“ (kako se pišete?) vpraša predsednik sodnije. A. Dula odgovarja slovaško, da je Slovak, in da bode odgovarjal slovaško, če tudi madjarsko zna. Odgovarjal je pogumno, ničesar ne taječ. V zlo so mu šteli, ker se je pri sprejemu Pietra jokal. Za njim je bila zaslišana njegova hči Viera in še druge dve gospodičini, ki ste obsojenemu uredniku podali šopek cvetja. Vse zatožene so pri sodniji vprašali, ali so peli „Hej, Slovaci“ in ali so klicali „Na zdar“ in „Živio“. Razun učitelja Melička so vsi odgovarjali na madjarska vprašanja slovaško in njihove odgovore je tolmač prevajal v madjarsčino, akoprem so vsi sodniki znali slovaško. Madjarska državna misel jim pač nalaga, da ne smejo znati slovaško. Izmed 28 zatoženih je bilo obsojenih 25; nekateri celó na dva meseca. Odvetnik Halaša je dobil cel mesec ječe samo zato, da je stal v postajni čakalnici, da bi videl obsojenega prijatelja. Evo madjarske pravičnosti! Človek išče zastonj pojasnila, kako se more kaj takega goditi v ustavni državi. In Madjari zapovedujejo tudi avstrijski državi polovici!

Rusko. „St. Peterb. Vedom.“ v svoji 21. številki pišejo o naših avstrijskih razmerah in med drugim pravijo: „Da sta sovražni stranki (Čehi in Nemci) po svojih najbolj mislečih zastopnikih prepričani o škodljivosti češko-nemškega prepira, in da si Čehi iskreno želijo sprave z Nemci — to je resnica. Ali Nemci, vsa ona sodrga prenapetostev, ki stojijo za hrptom Wolfa, Schönererja, Iro-ta in Türka, nočejo sprave; oni nočejo spoznati, da je njih nadvlada nad avstrijskimi Slovani že davno časoslovna zmeda; oni nočejo videti, da avstrijski Slovani so že davno toliko zrastle, da ne potrebujejo nemškega varstva. In zató, ker tudi Nemci ne razumejo sodobnih národnostnih razmer in ne razumejo v Avstriji duha časa, ki je provzročil misel národnostne zavednosti in národnostne samouprave, se nikoli ne bodo spravili s Čehi in tako nikoli ne bode rešeno češko-nemško ali prav za prav nemško-slovansko vprašanje v Avstriji.“ — Po mnogih krajih Rusije vlada velika lakota, posebno v besarabski guberniji. Besarabska gubernija, ki je sicer jedna izmed bogatejših žitnic na Ruskem, in ki pri dobri letini daje 14 milijonov pudov žita, (pud = 40 funtov), je sedaj vsled velike suše meseca junija lanskega leta puščava, na kateri tu pa tam raste nekaj osata, s katerim se krmijo žalostni ostanki mršave, medle živine. V Besarabiji se lanskega leta ni pridelalo ničesar; niti žita, niti koruze, niti krme. Cena živine je zaradi tega padla; krava stane 6 do 8 rubljev (rubelj = 1 gld. 50 kr.), konj 2 do 3 rublje. Žito je drago; pud pšenice velja 5 rubljev, voz slame 4 rublje. V pomoč nesrečnim prebivalcem v Akermanskem okraju se je ustanovilo 22 javnih kuhinj; v vsaki dobiva 120 ljudi jesti, zlasti ženske, starčki in otroci. Naj-

slabše je v Izmajskem okraju, kjer se dozda niso še ustanovile javne kuhinje, kjer tudi ni zdravniške pomoči in kjer na tisoče prebivalcev umira na legarju vsled lakote. Vlada je stradajočim prebivalcem do sedaj razdelila 341.000 pudov žita in 867.000 rubljev. Razun tega jim bode oskrbela vse žito, potrebno za vigredno setev. — 3. januarja je v Petrogradu umrl sloveči pisatelj D. V. Grigorovič v 79. letu svoje starosti. Gradivo za svoje povesti je zajemal iz ruskega kmečkega življenja in zato ga imenujejo „očeta ruskega kmečkega leposlovja“. Prvi je začel rusko občinstvo seznanjati z ruskimi, večkrat tako plemenitimi, ali „včasih toliko zaničevanimi dušami mužikov“ (kmetov). —an.

Križem sveta.

(Papež Leon XIII.) je dovršil 90. leto. Došlo mu je ob tej priliki premnogo čestitek od vseh strani sveta, tudi od nekatoličanov. Želje vseh katoličanov se združujejo v iskreni prošnji: Bog nam ohrani modrega Leona XIII., res „luč z neba“, še mnogo, mnogo let! — Kolik prijatelj je papež Leon XIII. Slovonom, je znano! Tem žalostneje je, da se najde slovenski list — „Slov. Narod“ — ki prinaša ravno na dan papeževga godu članek, sramoteč sv. Očeta! Res žalostno!

(Vojska v južni Afriki.) Sreča se je obrnila od Burov. Burski general Cronje se je dné 26. februarja moral Angležem pod poveljstvom Roberts-a udati pri reki Modder-river. Cronje ni dobil pravočasno pomoči, a premoč oblegajočih ga Angležev je bila prevelika. Deset dnij se je Cronje krepko držal. Cronje je imel iz začetka po poročilih iz Bruselja 10.000 mož. Nasproti mu je stalo 40.000 Angležev. Angleži so vjeli 3000 Burov. Skoro več pa so Angleži v desetdnevnom boju baje izgubili svojih mož. Večino topov je Cronje zagrebel. Ostali Buri so Angležem ušli proti Bloemfonteinu, glavnemu mestu Oranje države. Za Blomfonteinom je zbral burski general Joubert 50.000 mož in tam se sedaj pripravljajo na glavno bitko. Angleži so zopet zasedli Rensburg in Colesburg, angleški general Dundonald pa je prišel v Lady-smith. Buri so sami opustili obleganje tega mesta. Na Angleškem je vsled teh „zmag“ mnogo navdušenja, in angleški prenapetneži zahtevajo, da vojska ne sme nehati prej, predno niso Buri popolnoma uničeni. Da Angleži popolnoma premorejo junaške Bure, bodo imeli pač še veliko opraviti.

(Popotnik brez denarja.) V Petrograd je 1. februarja prišel peš ameriški meščan gosp. Polih iz Kalifornije. S svojimi tovariši je stavil, da brez denarja v štirih letih peš obhodi celo Evropo in Sibirijo. Na svojem potovanju ne sme od nikogar niti denarja sprejeti niti si ga zaslužiti. Pomoč more sprejeti samo v naravnih rečeh, n. pr. prenočišče, hrano in obleko. G. Polih potuje že dve in pol leti in je že obhodil celo Evropo. Za kaj vse imajo ljudje čas!

(Židovski „kšeft“.) Starih krajarjev je še dovolj med ljudmi; in to zlorablajo židje v Galiciji za svoje „kšefte“. Od vaških prebivalcev kupujejo 20 starih krajarjev za 10 vinarjev (5 kr.) in jih potem zopet dajejo med ljudstvo — 1 krajar za 2 vinarja. Ker je v Galiciji veliko analfabetov (to je takih, ki ne znajo brati niti pisati) je tak „kšeft“ čisto lahek.

(Pozor na otroke!) V sobo krojača v neki ogerski vasi je prišla podgana in je odgriznila otroku, sedem mesecev staremu, tri prste. Podgano so morali siloma od otroka pregnati. Varuhinja otroka, v katere odsotnosti se je nesreča zgodila, je vsled žalosti umrla.

(To in ono.) Slovanska dijaška društva na Dunaju, na čelu jim „Slovenija“, priredila so včeraj dné 7. marca slavnosten koncert v spomin stoletnice rojstva našega pesnika Franceta Prešerna. — Škofovske konference se prične na Dunaju dné 13. marca. — Od 1. marca se je povišal kolek od igralnih kart za polovico. — Moravski cesarski namestnik je postal grof Zierotin. — Strašen mrz in velikanski sneg imajo na Švedskem in Norveškem. Dnó 11. febr. je bilo v mestu Falun 40° mraza. Zmrznilo je srebro v toplomeru. Več vlakov je zaradi velikanskega snega obtičalo na tiru in na večini železnice je promet ustavljen. Po takem je vendar še boljša kraška burja nego norveški sneg in mrz. — Štrajk premogarjev na Češkem še ni končan; trmoglavost podjetnikov je tolika, da se je ob njej dosedaj skoro vsak razgovor razbil. Delavci v nekaterih jamah delajo le deloma, sicer se pa v obče drže prav dobro. Treba jim je izdatne podpore.

Naša gospodarska organizacija.

Prvo letno poročilo „Gospodarske zadruge v Sinčivasi. (Konec.) Liberalni listi so pisali, da bi skladišče prav bilo, samo v drugih rokah bi moralo biti. Takega mišljenja je tudi naš

slavni deželni odbor — za Nemce. Kajti v deželnem zboru so govorili laskave besede za skladišča ter dovolili 5000 gld. v podporo takih podjetij; mi pa smo dobili odgovor, da ne dajo nam nemški gospodje nič, ker naša zadruga nima tistih pravil, ki jih je deželni odbor leto pozneje, ko se je naša zadruga začela, izdal. Torej je tudi deželni odbor tistih mislij, kakor liberalno časnikaštvo. Meni se pa zdi, da slavni deželni odbor — za Nemce — nima prav! Kajti vsaka reč ima kraj, kjer propeva takorekoč sama od sebe. In če je kaka reč kje sama od sebe izrastla, vemo da je tam zanjo pravi prostor, in da ima svojo naravno podlago. Naša zadruga je izrastla iz lastnih močij; res je bila država radodarnjša, nego smo mislili, in hvaležni smo zato slavnemu c. kr. poljedelskemu ministerstvu. A če bi bilo c. kr. ministerstvo se postavilo na pristransko stališče gospodov v deželnem odboru — za Nemce —, ne bi bili obupali, vedeli smo popred: iti mora in pojde. Če tedaj zadruga, ki je zrastle iz svojih močij, ni v pravih rokah, potem se naj Bog usmili tistih zadrug, za katere bo slavni deželni odbor delavce najel — na stroške drugih ljudi, sevé. Kjer drug (n. pr. bogata [?]) dežela Koroška) plačuje, tam je sevé dobro gospodariti, vsaj lažje, kakor v zadrugi, ki mora živeti ob svojem! Doživeli bomo bržkone zanimivi prizor, da boste tu v Velikovecu tekmovali odslej dve zadruge, krščanska in liberalna; nas ni strah nič, gospode pri liberalni zadrugi gotovo tudi ne: oni imajo za seboj deželni odbor — za Nemce — in Südmarmko, mi pa božji blagoslov in dobre ljudi. Vsaj noben odbornik ne išče pri tem svojega dobička, noben zraven ne bo obogatel! Mi ne stremimo po zaslužku, mi nimamo v mislih le denar, marveč za denar delamo v zadnji vrsti, v prvi vrsti pa hočemo kmetu ohraniti versko prepričanje, npravnost, poštenost; braniti ga hočemo pred kugo brezvestva in izprijenosti. Naš namen je idealen, vzvišen, in če ta vzvišeni namen dosežemo, potem smo dosegli dosti, kajti darovati kmetom nimamo nič, a ohraniti in vrniti jim moramo vir sreče: vero, delavnost, zadovoljnost, priprostost in poštenje. Te svetinje bomo v zadrugi gojili. In če jih gojimo, ne pozabimo na vsakdanji kruh na zboljšanje gospodarskega položaja, a idealji so nam prvo. Vsaj Kristus ni zastoj opomnil svojih: „Iščite najpoprej kar je od zgoraj in drugo vam bo dodano.“ Jaz sem tedaj prepričan, da je zadruga v takih rokah, da se ji škode ni bati. Sploh pa imamo rok na izbiro, in če ena ni srečna, lahko se dobi drug „generalissimus“, saj imamo dosti kmetov v zadrugi, ki bi bili sposobni, stopiti v odbor in dosti gospodov izmed čast. duhovščine, ki bi bili večji vspešno nadzorovati zadržno poslovanje. Neobhodno potrebno je, da se zadrugniki kolikor mogoče brigajo za zadržno delovanje. Večkrat sem si že mislil, da bodo nekateri rekli, da gosp. poslovodja in jaz delava kar hočeva. Reči moram, da meni tako delovanje ni všeč, prosim g. odbornike, da se kolikor mogoče udeležujejo naših skrbij.

Zadruga bo v par letih tako velika, da njeno delovanje ne sme biti odvisno le od enega para očí; moramo jih imeti več, ki vse poznajo in ki lahko nastopijo, če eden odstopi. Kdor je več let deloval pri posojilnicah, zná, kako je treba trajnega vodstva in kako slabo je, če predstojništvo vedno menja. Jaz sem prepričan, da bi bilo za zadruge pogubno, če bi odbor pogostoma menjal. Vodstvo mora biti trajno, sevé, če imajo zaupanje zadrugnikov; če bi se kedaj nerednosti godile, morali bi dotičniki odstopiti.

Razmere med zadrugo in velikovskim mestom so znane, in umevne so tudi. Mestu naše podjetje ne bo ravno v prid, kar nam je umevno, kajti za dobiček smo pač vsi celo občutljivi. Hoteli so nas v pričetku delovanja plašiti; ondodni mogotci so navajeni komandiranja, v mestu sicer ni nikogar, ki bi jim znal pokazati roge. Po časnikihih se je že naznanilo, kako so razlagali svoj tržni red, in c. kr. okrajno glavarstvo je dotično obsodbo potrdilo! Po mislih gospode bi imelo mesto oblast, kaznovati vsakogar, ki nagovori na trg vozečega kmeta, in sicer tudi v slučaju, ko niti z vozom ne obstoji, in ne samo v mestu marveč v celi občini: torej od Drave do Raka in Papiča ven bi se niti govoriti ne smelo! Tako razlaganje se morebiti vendar od višjih oblastij ne bo moglo odobravati. Mestna občina nas je tudi tožila zavoljo žitne trgovine, češ, mi blago sprejemamo od neudov! Kdor je videl naš promet, ko moramo v dveh urah odpraviti 50 do 70 vozov, umel bo, kako lahko se pripeti malenkosten nered. Tem lažje, kjer je mnogo enakih imen, in poznavati vse na prvi pogled, to ni vsakomur dano. Vendar pa okrajno glavarstvo ni našlo vzroka, obsojevali zadrugni odbor. To pa je menda c. kr. okrajno glavarstvo našlo pri preiskavi, da ljudje nimajo pojma, kaj je zadruga, da ne vedó kako s svojim premoženjem jamčijo ter ne vedó v kakšni nevarnosti so! Morebiti so nekateri res tako počasni, in sodil bi kdo, da je slaba izobrazba naroda — t. j. slabo naše šolstvo krivo, da ljudje

niti o najbolj primitivnih národno-gospodarskih napravah pojmov nimajo. In to ne samo kmetje ne, stavim kaj, da izmed deseterih velikovških ali celovških gospodov komaj eden vé, kako so osnovane zadruge in kako se jamči, torej lahko tudi pri kmetih čakamo, da stvar postane ljudem polagoma jasna. Razlagalo se je itak že po zborovanjih, a za zdaj pa ne gre drugače. Polagoma bodo ljudje že sprevideli, kako se vse vrši. Da bi pa udje podali se s pristopom v katerokoli nevarnost, je prazen strah. Naš kmet potrebuje tukaj posredovalca pri prodajanju žita, kakor lačni kruha, in manipulacija pri skladišču ni tako nevarna, da bi jo zadrugni odbor ne mogel oskrbeti.

Neovrgljivega dokaza v številkah šestetega dobička odbor zdaj ne more dati, vsaj se je blaga do novega leta prodalo samo za 2812 gld. in mnogo denarja se je nalagalo v teku leta, kateri denar se prvo leto ni mogel obrestovati. Kar pa zdaj ni mogoče, to bo mogoče v enem letu. Sicer ne obetam nikomur bog vé kakšnih zakladov, vsaj nismo otroci in vemo, da se s poštenim delom ne dá nabirati bogastvo, goljufati ljudi pa ni naš namen, a toliko smemo trdno upati, da bomo pri prihodnjem računu aktivni, kar sevé zdaj ni. Zato imamo državno podporo, da si pokrijemo stroške, dokler nam podjetje še ne koristi dosti, in če bi državne podpore ne bilo, vem, da bi lastniki glavnih deležev ne bili preveč nejevoljni, če se jim obresti nekoliko pristržejo. Zato tudi bilance nisem sestavil. Če bi jo bil napravil, ne bi bila pravilna, ker še računni raznih obrtnikov o božicu niso bili uposlani in plačani, zato se tudi ni mogla natančno določiti vrednost hiše. Glavni vzrok mi je pa bilo obrestovanje glavnih deležev. Če se bo kupčija v tem letu dobro razvila, bomo mogli deleže za preteklo leto obrestovati, če ne — pa ne, zato se naj ta stvar pusti za zdaj.

Kar nameravamo za bodočnost, zdaj ne bom razkladal, o tem rajši poročamo, kedar bode kaj storjeno. Za zdaj je založilo ljubljansko vinogradniško društvo v naši kleti svoja vina. Zadrugnike opozarjamo in prosimo, naj se ozirajo na to zalogo, s katero hočemo deloma pokriti svoje režije. Kar se bo pri vinu zaslužilo, se bo kmetom pri žitu moglo v gotovini več plačati. Upamo, da bo ta zaloga ljudem jako priročna. Popred se je vino naročevalo od daleč, zdaj pa lahko, kdorkoli vina potrebuje, vsako uro vpreže in gre ponj v Sinčovas na železniško postajo, majhnega sodovja ni treba sem ter tja pošiljati, vino si vsakdo lahko izbere, vsaj ga imamo sedem vrst, od drugod moraš pa vzeti, kar ti pošljejo. Prepričan sem, da je vir, odkoder so ta vina, vsaj toliko zanesljiv, kot katerikoli drugi, da se pa tukaj ne bo vino pokvarilo, bo naša skrb. Zato se priporočamo čč. gg. duhovnikom in gostilničarjem. Drugo pride potem korak za korakom, kakor hitro si bomo z denarjem lažje pomagali.

Slavnim posojilnicam, ki so nam izdatno pomagale, izrekamo danes dolžno zahvalo. Brez posojilnic bi nam bile roke zvezane, tako pa se dá delati. Zahvaljujemo se tudi velikodušnosti onih gospodov, ki so vplačali v deležih veliko svoto 13.500 gld.; zahvaljujemo se našim vrlim odbornikom, ki so se ob sredah trudili s sprejemanjem blaga in sicer vse to zastoj — brez plačila; zahvaljujemo se tudi našim kmetom, ki so med sosedi za nas agitirali, da je število tako sijajno naraslo; zahvaljujemo se udom za zaupanje, ki so je v zadruge stavili, naj bodo udje trdni in stalni. Kedar drevje v pomladi cvete, je cvetja polna vsaka vejica, sadú pa ni toliko, taka je na svetu povsod: veliko nad, a malo sadú, a bodimo z malim zadovoljni in ne omahujmo, če noče vsaka rožica dozoreti!

P.

Tržne cene. V Celovcu, dné 1. marca.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	11	20	14	—	— konjev
rž . . .	8	47	10	59	— pitanih volov
ječmen . . .	8	—	10	—	56 vprežnih volov
oves . . .	4	42	5	53	7 juncev
turšica . . .	7	50	9	37	67 krav
pšeno . . .	15	—	18	75	2 telic
fižol . . .	—	—	—	—	16 pitanih svinj
krompir . . .	2	—	3	24	408 prascev
leča . . .	—	—	—	—	
grah . . .	—	—	—	—	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 278 K do 352 K, krave po 88 K do 152 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 50 v do 5 K — v, kislo seno po 3 K — v do 4 K 20 v, slama po 2 K 80 v do 3 K 40 v.

Promet je bil slab.

Velikovec, dné 28. februarja. Prignali so 2 bika, 604 volov, 133 krav, 12 telic, 7 telet, 64 ovec, 1 kozo, 45 živih

in 4 zaklane svinje. Cena pitalih volov 58 do 62 K, tovrnih volov 50 do 60 K metriški cent žive vage.

Promet je bil dober, prišli so kupci iz Tirolskega in mesarji iz Celovca, posebno močno popraševalo se je po ovcah, ki so bile vse prodane.

Dražbe.

Podklošter. Dne 14. marca ob 9. uri v izbi štev. 5. Gabrijelčevo posestvo v Čačah, vl. št. 192, d. ob. Čače. Cena 8888 K, najnižja ponudba 5978 K.

Vabilo.

Kmetijski shod bode dne 18. marca ob 1/23. uri popoldne v Škofičah v tamošnji šoli. Predaval bo gosp. Šumi in ustanovila se bo nova kmetijska podružnica.

Loterijske srečke od 3. marca 1900.

Gradec	72	64	21	86	8
Dunaj	83	26	38	14	33

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Nova hiša

s kovačnico, v lepem in prijaznem kraju v podjurski dolini, blizu železnice, ki ima 4 orale sveta in lep sadni vrt, in je v kovačnici vedno dovolj dela vsaj za tri delavce, se prodaja iz proste roke in pod ugodnimi pogoji. Naslov posestnika se izve pri upravnistvu „Mira“.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu dobiti je v mali obliki molitev:

Tri božje čednosti,

kakor so jih slovenski verniki na Koroškem povsod moliti navajeni. 100 iztisov velja 30 kr., po pošti prejetih 40 kr.

Nove litanije

presv. Srca Jezusovega

s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu se dobivajo v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu. 25 komadov stane 45 kr. (poština 5 kr.); 50 komadov 80 kr. (poština 10 kr.); 100 komadov 1 glđ 40 kr. (pošt. 15 kr.).

C. in k. dvorna **tovarna za orgle**
bratov **RIEGER**
v Krnovem (Jägerndorf)
avstr. Šlezija
izdeluje izvrstne in cene
cerkvene orgle.

V tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu je na svitlo prišel

Katekizem za katoliške šole

v združenih državah ameriških.

Sestavil in izdal

Rev. J. S. Šusteršič,

Joliet, Ill.

Z dovoljenjem prečast. St. Cloudskega škofijstva.

Cena kartoniranemu iztisu je 40 kr., po pošti poslan velja 45 kr.

Brady-jeve želodčne kapljice

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepi želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane . . . 40 kr.
Dvojnata steklenica . . . 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

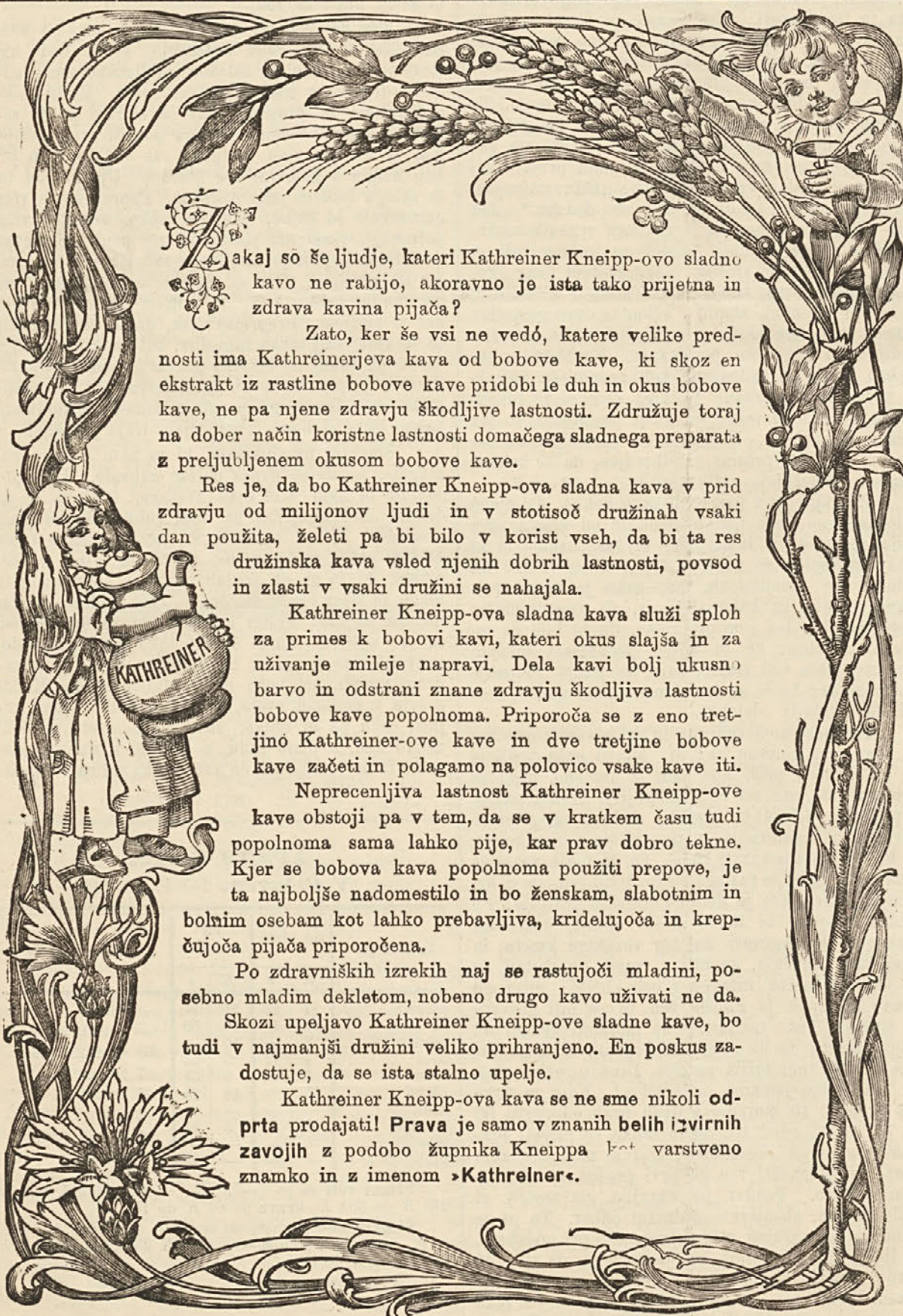
Želodčne kapljice lekarnarja **C. Brady**

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

so zavite v rdeče škatljice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis C. Brady.

Posamezni deli so navedeni

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Kakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedó, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata z preljubljenim okusom bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nahajala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, kateri okus slajša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začeti in polagamo na polovico vsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma sama lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma použiti prepove, je ta najboljše nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, kridelujoča in krepčujoča pijača priporočena.

Po zdravniških izrekih naj se rastujoči mladini, posebno mladim dekletom, nobeno drugo kavo uživati ne da. Skozi upeljavo Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati! Prava je samo v znanih belih izvornih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kathreiner«.

Umetnijski zavod
za

slikarije na steklo.

B. Škarda
v Brnu.

Odlikovan osemkrat
s prvimi darili.

Poseben zavod
za slikana
cerkvena okna v
vsakem slogu in
vsaki izpeljavi.

Ceniki, proračuni, načrti in osnutki, kakor vsi strokovnjaški nasveti zastonj.

Svoji k svojim!

Karol Tratnik,

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode,

stolne ulice št. 1. — v Mariboru — Domgasse 1.

Priporočam se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom za naročila različnega **cerkvenega orodja**, kakor monštranc, kelihov, ciborijev, lestencev (lustr), svečnikov, križev itd., katere izdelujem iz različnih kovin, iz zlata, srebra ali bronza, ali tudi iz samo pozlačene in posrebrene kovine. — Izdelujem vse po naj-novejših uzorcih, strogo po cerkvenih pravilih. Staro orodje in posodo prav dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognju. — Priznalna pisma na razpolago. Delo umetniško. Cene nizke. Za vse svoje izdelke jamčim.

